

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 597)

Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/925)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Premsipler

Genel Müdürlüğü

11.7.1997

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304-14540

Konu : Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın yasama dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Usulsüz ve yetkisiz kredi sözleşmeleri yaparak belediyeyi muhtelif defalar borç altına sokarak görevini kötüye kullandığı iddia olunan Samsun Milletvekili Murat Karayalçın hakkında TCK'nun 240/80 inci maddeleri gereğince tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 2.7.1997 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.36.1997/19325 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

2.7.1997

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.36.1997-19325

Konu : Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın yasama dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Ankara Büyükşehir Belediye eski Başkanı Murat Karayalçın'ın görev yaptığı 1989 - 1993 yılları arasında;

1. 1580 sayılı Belediye Kanununun 70 ve 71 inci maddeleri, 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkındaki Kanunun 21 inci maddesi EGO Genel Müdürlüğünün Kuruluş Kanunu olan 4325 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ve ASKİ Genel Müdürlüğünün kuruluşuna ilişkin 2560 sayılı Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerine uyulmadan; gerekli belediye meclisi kararları alınmadan veya mülki amir onayı olmadan usulsüz ve yetkisiz olarak belediye ve bağlı kuruluşlarını toplam 1 429 633 929 Amerikan Doları eş değerinde bir dış borç altına sokan dış kredi sözleşmelerini imzalayarak,

2. 1580 sayılı Kanunun 19, 70, 71, 100/c maddelerinde, 3030 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde, 3274 sayılı Kanunun 7 ve 9 uncu maddelerinde belirtilen hükümlere aykırı olarak, 608 000 000 Amerikan Doları eş değerinde ana para ve maliyeti yüksek bir borçlanma ile belediyeyi borç altına sokan yurtdışı sermaye piyasalarında tahvil ihracına ait sözleşmeleri ve yasal olma-

yan yoldan ihraç edilen tahvil paraları yine yasal olmayan yoldan yetkisiz ve usulsüz olarak swap sözleşmeleri imzalamak suretiyle ek ve yeni bir borçlanmaya neden olduğu ve belediye meclisinin kendisine verdiği tahvil ihraç sözleşmesini imzalama yetkisini, belediye başkan yardımcısı olarak gösterdiği Bel-Ko Ltd. Şirketinde sözleşmeli bir elemana yetkisiz olarak vekâlet vererek 8,5 milyar Japon Yeni tutarındaki borçlanma sözleşmesini imzalattığı,

3. Yine yurtdışı tahvil piyasalarında tahvil ihraç suretiyle elde edilen 608 000 milyon dolarına eş değerdeki belediye parasının 3 yılı aşan bir süre belediye bütçe ve muhasebe kayıtları dışında tutulması, resmî olarak belediyenin kasasına ve banka hesabına intikal ettirilmemesi, bu nedenle işlemlerin belediyenin resmî bilgileri dışında yapılması yaklaşık 25 trilyon TL tutarlı bu paraların belediyenin yetkili ve sorumlu görevlilerinin dışında olan Bel-Ko Ltd. Şirketindeki işçi statüsündeki kişilerin yönetimine verilmesi bu yönetime ilişkin belge ve kayıtların gereken düzen ve titizlik içinde tutturulmayıp, suiistimale müsait ortam hazırlanması;

Bu arada;

a) Yurtiçi ve yurtdışı resmî ve özel sayıda bankada kişisel tercihlere göre vadeli veya vadesiz mevduat açtırılması dövizle dövizin takas yapılması, dövizin TL'ye çevrilmesi, tahvil ve diğer kıymetli kâğıt alınıp satılması,

b) 228 milyon USD'lik kısmın yurtdışındaki yabancı fon yönetim kuruluşlarına yine kişisel tercihlere göre yatırılıp çekilmesi suretiyle riske sokulması sonucunda 1 000 000 USD'nin Pasifik Bankada 750 000 USD'nin T.Y.T. Bank'tan dönüşünün imkânsız hale gelmesi, 8 419 613 USD'nin de fon yönetiminde de değer kaybetmesi nedeniyle bu dövizler karşılığı TL kadar belediyenin zarara uğratılması,

c) Bu borç paraların geri dönebilmesi için zorunlu olan borç ödeme fonu hesabının çalıştırılmaması ve bu paraların büyük bir kısmının borçlanma amacı dışında harcanması,

d) Bir kısım paranın yetkisiz ve usulsüz olarak rehnedilmek suretiyle belediyenin zarara sokulması suretiyle 1580 sayılı Kanunun 70, 71, 127 nci maddelerini, 1050 sayılı Kanunun 16 ve 20 nci maddelerini, 1211 sayılı Kanunun 41/111 inci maddesine, 2886 sayılı Kanunun 13 üncü maddesini, belediye bütçe ve muhasebe usulü tüzüğü'nün 35, 94, 95 inci maddelerini belediye tahsilat hükümlerini ihlal etmek suretiyle,

Usulsüz ve yetkisiz kredi sözleşmeleri yaparak belediyeyi muhtelif defalar borç altına sokarak görevini kötüye kullandığı iddia olunan Murat Karayalçın hakkında TCK'nun 240, 80 inci maddeleri gereğince yapılan hazırlık soruşturması sırasında adı geçenin Samsun İlinden milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmayacağı konusunda gereğinin yapılması hususunda Danıştay İkinci Dairesinin 4.6.1997 tarih ve 1995/2148 esas, 1997/1520 sayılı kararı Danıştay Genel Sekreterliğinin derkenar yazısıyla alınmakla birlikte takdir kılınmıştır.

Samsun Milletvekili Murat Karayalçın hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Mahmut Oltan Sungurlu

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/925
Karar No. : 123

6.3.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 14.7.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 7.1.1998 günlü raporuyla görevini kötüye kullanma suçu isnat olunan Samsun Milletvekili Murat Karayalçın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Komisyonumuza savunma vermek üzere gelen Murat Karayalçın dokunulmazlığının kaldırılmasını ve adil yargılanma olanağı tanınmasını istemiştir. İçtüzüğün 134 üncü maddesinde yer alan "Dokunulmazlığının kaldırılmasını üyenin bizzat istemesi yeterli değildir." hükmünü gözönünde tutan Komisyon bu hususta milletvekilinin isteminin yeterli olmadığını kabul etmiştir. Bu açıdan dosyanın konusu olan soruşturmanın ağırlığı ve önemi ile kamu yararı dengesinin de Komisyonca değerlendirilmesi yoluna gidilmiş ve isteğe bağlı kalınmaması öngörülmüştür.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Samsun Milletvekili Murat Karayalçın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Atila Sav
Hatay
Sözcü
Yalçın Gürtan
Samsun
Üye
İ. Cevher Cevheri
Adana

Başkanvekili
Nejat Arseven
Ankara
Üye
Uğur Aksöz
Adana
Üye
Ahmet İyimaya
Amasya

Üye
M.Seyfi Oktay
Ankara
Üye
Avni Akyol
Bolu
Üye
Ali Şahin
Kahramanmaraş
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya

Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Abdülbaki Ataç
Balıkesir
Üye
Adil Aşırım
Iğdır
Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Ayhan Gürel
Samstın

Üye
Yüksel Yalova
Aydın
Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Sümer Oral
Manisa
(İmzada bulunamadı)
Üye
Nevzat Ercan
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Üye
Ergun Özkan
Niğde
Üye
Yusuף Bahadır
Trabzon